

Evenes kommune
Evenášši suohkan

Alkoholpolitisk handlingsplan 2022-2023

Evenes kommune

Evenášši suohkan

Innholdsfortegnelse

1.0 Formålet med alkoholpolitisk handlingsplan	4
1.1 Overordnede målsettinger.....	4
2. Felles for salgs- og skjenkebevillinger	6
2.1 Tak på antall bevillinger og ambulerende bevillinger.....	6
2.2 Bevillingsperioden.....	6
2.3 Definisjon av alkoholholdig drikk	6
2.4 Styrer og stedfortreder	6
2.5 Kunnskapsprøve i alkoholloven.....	7
2.6 Etablererprøve etter serveringsloven	7
2.7 Aldersgrenser.....	8
2.8 Reklameforbud	8
2.9 Forbud mot salg og skjenking av rusmiddelpåvirkede personer	9
2.10 Kommunens skjønnsvurdering	9
2.11 Høringsinstanser ved søknad om bevilling.....	9
2.12 Vurdering av vandel	10
2.13 Internkontroll.....	10
2.13.1 Utarbeidelse av god internkontroll	10
2.14 Søknad om bevilling	11
2.15 Endring av bevilling	12
2.16 Overdragelse av virksomhet	12
2.17 Utøvelse av bevillingen	12
2.18 Regelverk for salgs- og skjenkesteder	12
3. Særlig om salgsbevillinger	13
3.1 Forbud mot omsetning med rabatt	13
3.2 Kriterier ved vurdering av vareutvalg.....	14
3.3 Salgstider	14
3.4 Vilkår salgsbevillinger	14
4. Særlig om skjenkebevilling	15
4.1 Når trenger du skjenkebevilling?	16
4.2 Ulike typer skjenkebevillinger	17
4.2.1 Alminnelig (fast) skjenkebevilling.....	17

Evenes kommune

Evenášši suohkan

4.2.2 For en enkelt anledning	17
4.2.3 Ambulerende skjenkebevilling	17
4.3 Driftskonsept	18
4.4 Alkoholfrie soner og arrangementer.....	18
4.5 Overgang til sommer- og vintertid.....	19
4.6 Skjenketider	19
4.7 Uteservering	20
4.9 For store arrangementer	20
4.10 Vilkår for alminnelige skjenkebevillinger.....	20
5. Kontrollvirksomheten	21
5.1 Prikktildeling	22
5.2 Inndragning av bevilling	24
6. Bevillingsgebyr	24
6.1 Innsending av omsetningsoppgave.....	25
6.2 Bevillingsgebyr	25
7. Delegeringer	26
8. Klageadgang.....	26

Evenes kommune

Evenášši suohkan

1.0 Formål med alkoholpolitisk handlingsplan

Alkoholloven pålegger kommunen å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Loven setter rammene for hvordan alkoholpolitikken skal forvaltes, og kommunen er tillagt et betydelig ansvar og en stor frihet til å utforme sin egen lokale alkoholpolitikk.

Lokal regulering av salgs- og skjenkebestemmelsene er et av de viktigste virkemidlene for å begrense alkoholrelaterte skader. All omsetning av alkoholholdig drikk krever særskilt offentlig tillatelse (bevilling), og de fleste bevillinger gis av kommunen. Bevillingssystemet regulerer tilgjengeligheten av alkohol ved å bestemme hvor og når det kan selges og skjenkes alkohol, og hvem som kan drive med slik virksomhet. Bevillingssystemet regulerer også sanksjonene ved brudd på bestemmelsene. Hvorvidt bevilling bør gis, er overlatt til kommunens skjønn, og er ikke en rettighet.

1.1 Overordnede målsettinger

Alkoholloven § 1-1 regulerer innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk og har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

1. Evenes kommunes bevillingspolitikk skal hindre negativ utvikling og avhengighet til alkohol.
2. Evenes kommunes bevillingspolitikk skal redusere de negative konsekvenser som alkoholforbruk har for enkeltpersoner, deres familier og for samfunnet. Folkehelse og forebygging av alkoholrelaterte skader skal ligge til grunn for alkoholpolitikken.

Bevillingspolitikken i Evenes kommune skal være i samsvar med alkohollovens formål. Det handler i stor grad om ivaretagelse av folkehelsen, hvor alle har et felles ansvar for å holde fokus på faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel og samtidig forebygger psykisk og somatisk sykdom, skader og lidelser og som beskytter mot ytre helsetrusler.

Alkohol er det rusmidlet som forårsaker størst belastning både individuelt og for samfunnet. De fleste skader og ulykker relatert til bruk av alkohol skjer som følge av brå alkoholpåvirkning.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

Det er en målsetting å redusere de skadevirkningene alkoholforbruket påfører den enkelte, deres familier og samfunnet.

Å redusere overskjenking og å hindre at mindreårige får tilgang til alkoholholdige drikkevarer er to av de viktigste målene for Evenes kommune. Videre er barn, unge og unge voksne viktige målgrupper i det forebyggende arbeidet. Å opprettholde og bevare alkoholfrie familie-, idretts- og fritidsarrangementer er viktig for kommunen.

Det er et mål å ha seriøse, gode og varierte møteplasser for befolkningen i kommunens restauranter og andre skjenkesteder. Kommunen ønsker å hindre diskriminering og sikre tilgjengelighet for alle. Det er et felles ansvar mellom Evenes kommune som bevillingsmyndighet, bevillingshavere og andre aktører som har sitt virke opp mot utelivet, å opprettholde et trygt uteliv og at alkoholomsetningen foregår i samsvar med gjeldende lovverk og kommunale vedtak. Som en del i dette arbeidet er det viktig med økt fokus på bevisstgjøring og kompetanseheving av ansatte og ledere på salgs- og skjenkesteder.

Gjennom denne handlingsplanen forpliktes både kommunen og bransjen på en slik måte at det skapes forutsigbarhet og stabile rammevilkår for salgs- og skjenkesteder. Et godt og velfungerende samarbeid mellom Evenes kommune, bransjen og politiet er vesentlig i arbeidet med å gi rettferdige konkurranseforhold, å kunne hindre økonomisk kriminalitet og å forebygge og begrense uheldig utvikling av bransjen. Det er også et ønske å samarbeide med frivillige organisasjoner om forebygging.

For å nå de overordnede målene skal Evenes kommune

1. Ha en forsvarlig innvilgelsespolitikk, herunder å gjøre vurdering av lokalisering, salgs- og skjenketider, bevillingsperiode, vurdering av vandel, sikre alkoholfrie møtesteder, med mer, for å sikre en ansvarlig næring, begrense tilgjengelighet og dermed skade.
2. Overholde veiledningsplikten sin til bevillingshavere, styrere og stedfortredere.
3. Drive forsvarlig og god kontroll av salgs- og skjenkesteder.
4. Innendra bevillinger og reagere når det avdekkes brudd.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

2. Felles for salgs- og skjenkebevillinger

Alle som har salgs- eller skjenkebevilling har plikt til å sette seg inn i og etterleve gjeldende regelverk.

2.1 Tak på antall bevillinger og ambulerende bevillinger

Det settes ikke tak på antall faste bevillinger eller antall ambulerende bevillinger i Evenes kommune.

2.2 Bevillingsperioden

Beslutninger om videreføring av bevillinger kan bare fattes dersom kommunen etter kommunevalget har foretatt en gjennomgang av alkoholpolitikken i kommunen, herunder vurdert bevillingspolitikken. I Evenes kommune videreføres i utgangspunktet alle salgs- og skjenkebevillinger, uten at bevillingshavere trenger å søke på nytt. Unntak er bevillingshavere som i løpet av bevillings- perioden har mottatt 8 prikker eller mer, fått bevillingen inndratt pga. alvorlige brudd på alkohollovgivningen, jf. alkoholforskriften kapittel 10, eller det har fremkommet andre merknader eller hendelser i løpet av bevillingsperioden som tilsier at fornyelse av bevillingen må vurderes på nytt.

2.3 Definisjon av alkoholholdig drikk

Alkoholfri:	Drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol.
Alkoholsvak:	Drikk som inneholder fra og med 0,7 til og med 2,5 volumprosent alkohol
Gruppe 1:	Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
Gruppe 2:	Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol
Gruppe 3:	Drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol

2.4 Styrever og stedfortreder

Både alkoholloven og alkoholforskriften har bestemmelser om styrever og stedfortreder for bevillinger. Alle som skal ha rolle som styrever eller stedfortreder må godkjennes av bevillingsmyndigheten i Evenes kommune. Bevillingshaver må søke om en slik godkjenning på skjema utarbeidet av kommunen.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

Styrer og stedfortreder må være over 20 år, og være ansatt på salgs- eller skjenkestedet eller arbeide i virksomheten i kraft av eierstilling. Det er bare den som har styringsrett over salg eller skjenking, og ansvar for å føre tilsyn med utøvelsen av bevillingen som kan være styrer. Det er bevillingshaver og styrer som er ansvarlig for at salgs- og skjenkebevillinger er i overensstemmelse med alkoholloven og bestemmelser gitt med i hjemmel i den.

2.5 Kunnskapsprøve i alkoholloven

Styrer og stedfortreder for bevillinger og kontrollører som skal utføre salgs- og skjenkekontroll må ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av denne. Dette kravet er oppfylt ved bestått kunnskapsprøve i alkoholloven.

Kravet gjelder for salgsbevillinger, faste skjenkebevillinger og offentlige arrangementer som gis bevilling for en enkelt anledning. For andre skjenkebevillinger gitt for en enkelt anledning, samt ambulerende skjenkebevillinger gjelder ikke kravet om dokumentert kunnskap.

Evenes kommune er ansvarlig for å avholde kunnskapsprøver for virksomheter som har eller søker om salgs- eller skjenkebevilling i Evenes kommune. Også personer uten tilknytning til virksomhet med bevilling kan avlegge prøven. Det finnes tre ulike kunnskapsprøver, en for salg, en for skjenking og en for kontrollør. Prøvene kan tas kontinuerlig i Evenes kommune etter avtale.

2.6 Etablererprøve etter serveringsloven

For å inneha fast skjenkebevilling må stedet ha innvilget serveringsbevilling etter serveringsloven § 3. Styrer ved serveringsstedet må ha bestått etablererprøve etter serveringsloven.

Etablererprøven tester kandidatens kunnskaper om økonomistyring og lovgivning av betydning for drift av serveringssteder, herunder serveringsloven, skatte- og avgiftslovgivningen, regnskapslovgivningen, konkurslovgivningen, arbeidsmiljølovgivningen og alkoholloven.

Kommunen er ansvarlig for å holde etablererprøven. Prøven holdes jevnlig, og senest innen 2 måneder etter oppmelding.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

2.7 Aldersgrenser

Alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 har aldersgrense 18 år. Alkoholholdig drikk gruppe 3 har aldersgrense 20 år.

Aldersgrensene gjelder for gjester, kunder og betjening. Unntak gjelder for visse fagbrev, og lærlinger og andre under opplæring i slike fagbrev.

Ansatte på salgs- og skjenkesteder har ved tvil om alder rett til å kreve legitimasjon. Evenes kommune anbefaler at skjenkesteder med åpningstid ut over kl. 23:00, ikke har arbeidstakere under aldersgrensen tilstede etter dette tidspunkt. Personer under aldersgrensen vil da være i et miljø som det på grunn av forebyggingshensyn og modenhet hos den ansatte ikke vil være heldig.

2.8 Reklameforbud

Reklame for alkoholholdig drikk er forbudt. Forbudet mot alkoholreklame er et viktig alkoholpolitisk virkemiddel, og det er et mål å opprettholde et strengt og effektivt reklameforbud. Forbudet gjelder også reklame for andre varer med samme merke eller kjennetegn som alkoholholdig drikk. Slike varer må heller ikke inngå i reklame for andre varer eller tjenester. Reklameforbudet er medienøytralt, det vil si at forbudet gjelder uavhengig av hvilke kanaler eller medier som brukes for å formidle informasjonen.

Reklameforbudets hovedformål er å hindre påvirkning som fører til økt etterspørsel av alkoholholdig drikk. I tillegg har forbudet til formål å opprettholde forståelse i befolkningen for at alkoholholdige drikkevarer skiller seg fra andre handelsvarer og at det er behov for særskilt regulering som begrenser alkoholforbruket i Norge. For å oppnå formålene, er forbudet utformet som et generelt forbud mot alle former for markedsføring av alkohol, med noen begrensede unntak.

Reklameforbudet er nærmere utdypet i alkoholloven kapittel 9 og alkoholforskriften kapittel 14.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

2.9 Forbud mot salg og skjenking av rusmiddelpåvirkede personer

Det er forbudt å selge, utlevere eller skjenke alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenke alkoholholdig drikk på en slik måte at vedkommende må antas i bli åpenbart påvirket (Alkoholoven § 8-11).

2.10 Kommunens skjønnsvurdering

Alkoholoven gir kommunen stor frihet, men også stort ansvar når det gjelder å bestemme sin egen alkoholpolitikk. Bevilling til å selge eller skjenke alkohol til forbruker er ikke en rettighet, selv om alle vilkår i loven er oppfylt. Hvorvidt bevilling bør gis er alltid være overlatt til kommunens skjønn.

Alkoholoven nevner blant annet antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig som vurderingspunkter. Denne listen er ikke utfyllende. Det kan i tillegg legges vekt på om bevillingssøker og personer som med vesentlig innflytelse på virksomheten er egnet til å ha bevilling.

Hver søknad om bevilling for salg eller skjenking gis en konkret og selvstendig vurdering.

2.11 Høringsinstanser ved søknad om bevilling

I Evenes kommune sendes søknader om nytt salgs- eller skjenkestet til uttalelse hos politi og sosialtjenesten. Sosialtjenesten uttaler seg om bevillingssøknaden ut fra et sosialt og helsemessig perspektiv. Denne funksjonen ivaretas av psykisk helsetjeneste. Politiet uttaler seg til selve salgs- og skjenkestedet, beliggenhet, konsept og målgruppe, trafikk, næringspolitiske hensyn, med mer. Politiet uttaler seg også til de personer som er involvert i eierskap og drift av salgs- eller skjenkestedet.

Ved godkjenning av bevilling forutsettes det at bevillingshaver har nødvendige godkjenninger fra andre etater som blant annet brann, bygg, mattilsyn, arbeidstilsyn, m.fl. Søker er selv pliktig til å innhente nødvendige tillatelser fra andre. Høringsinstansenes frist for tilbakemelding er tre uker etter mottatt søknad.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

2.12 Vurdering av vandel

Ved søknad om salgs- og skjenkebevillinger skal juridiske og fysiske personer tilknyttet bevillingen vandels vurderes. Kommunen innhenter uttalelser til vandelsvurdering fra politi, skatte- og avgiftsmyndigheter. Det understrekes at selv om kommunen har innhentet uttalelser fra andre, er det kommunen som på grunnlag av en selvstendig og skjønnsmessig vurdering avgjør bevilningssøknaden.

Bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte- og avgifts- og regnskapslovgivningen. Forhold som er eldre enn 10 år tas det ikke hensyn til.

For styrer og stedfortreder gjelder vandelsvurdering i forhold til alkoholloven og annen lovgivning i tilknytning til denne

2.13 Internkontroll

Alle salgs- og skjenkesteder skal ha et system og rutiner for å sikre at alkoholregelverket overholdes. Internkontroll etter alkoholloven skal bidra til at bevillingshavere kan drive på en forsvarlig måte, med lav risiko for overtredelser av alkoholloven og skadefølger av alkoholbruk. God internkontroll gir enklere drift, tryggere ansatte og fornøyde gjester.

I Evenes kommune er det krav om at alle som søker om fast bevilling må ha et internkontrollsystem på plass senest tre måneder etter at bevilling er gitt. Kravene til internkontroll finnes i alkoholloven og alkoholforskriften. Dette er regler som innehaver av bevillingen, daglig leder, styrer og stedfortreder skal kjenne til.

2.13.1 Utarbeidelse av god internkontroll

Guide til god internkontroll etter alkoholloven finnes tilgjengelig på helsedirektoratets nettsider. Evenes kommune er ansvarlig for å gi bevillingshaver, styrer og stedfortreder råd og veiledning, slik at de kan utøve alkoholomsetningen på en forsvarlig måte. Veiledning om internkontroll er en del av dette og stedene kan selv be om å få slik veiledning.

Det enkelte salgs- eller skjenkested må kartlegge hvilke utfordringer stedet har med hensyn til å overholde regelverket, og hvor behovet for tiltak er størst. Myndighetene har allerede vurdert

Evenes kommune

Evenášši suohkan

hvilke typer brudd på alkoholloven som normalt anses å ha mest alvorlige konsekvenser, dette vises blant annet i reglene om prikktildeling.

Stedet må utforme passende rutiner og tiltak ut fra det kartleggingen avdekker og for å forebygge regelbrudd. Hvor stor risikoen er, og hvor alvorlig skade som kan oppstå, avgjør hvor omfattende rutineene og tiltakene bør være. Eksempler på rutiner er arbeidsmetoder, ansvars- og oppgavefordeling, antall ansatte i ulike perioder, rapportering osv. Eksempler på tiltak er særskilt opplæring, endre fysisk utforming av stedet, vakthold og plassering av vakter, egendefinerte aldersgrenser, begrenset skjenking av sterkere drikker, skilting, mv.

Internkontrollsystemet må brukes i det daglige arbeidet for at det skal ha en funksjon. Det innebærer at de ansatte må få opplæring i de delene av systemet som er relevante for oppgavene deres og at stedet har en strategi for å følge opp og forbedre rutiner og tiltak som ikke virker. Det oppfordres til å ha en plan for opplæring av ansatte, blant annet for å gi hver og en av de ansatte kjennskap til de delene av regelverket og internkontrollsystemet som er knyttet til den enkeltes ansvar og oppgaver.

Det er krav om at det må finnes en samlet beskrivelse av internkontrollsystemet slik at det er mulig for kommunen å gi konkret veiledning og utføre kontroll. Beskrivelsen av systemet bør være praktisk plassert for å brukes i det daglige arbeidet og at den kan vises frem ved kontroll, enten det er elektronisk eller fysisk lagret ved stedet.

Evenes kommune er ansvarlig for å føre kontroll med at bevillingshavere overholder reglene i alkoholloven. Manglende internkontroll skal føre til tildeling av to prikker. Det kan også få betydning ved en vurdering av om bevillingen utøves på en forsvarlig måte.

2.14 Søknad om bevilling

Prosessen ved søknad om kommunal bevilling vil kunne variere etter hva slags bevilling det søkes om. En typisk søknadsbehandling vil imidlertid kunne inneholde følgende elementer:

- Søknad
- Innhenting av uttalelser fra politi, sosialtjenesten, eventuelt skatte- og avgiftsmyndighetene
- Vandelsvurdering

Evenes kommune

Evenášši suohkan

- Skjønsmessig avgjørelse med et bredt spekter av hensyn
- Nærmere fastsettelse av salgs- eller skjenketider, vilkår mv. i bevillingen
- Kommunen fatter vedtak som kan påklages

2.15 Endring av bevilling

Bevillinger gis på bakgrunn av de opplysninger som framkommer av søknaden. Dersom det gjøres eller skjer endringer i disse opplysningene er bevillingshaver pliktet til å melde ifra til kommunen.

Noen endringer vil føre til at bevillinger automatisk faller bort. Dette gjelder blant annet dersom salgsseller skjenkestedet flytter, konseptet det ble gitt bevilling til endres, ved overdragelse og endring av eierforhold, konkurs, bevillingshavers død, med mer.

Ved endring av styrer eller stedfortreder skal bevillingshaver straks søke om godkjenning av ny styrer eller stedfortreder. Ved endring av åpningstidene, eller ønske om endrede salgs- og skjenketider, må bevillingshaver informere kommunen

2.16 Overdragelse av virksomhet

Ved overdragelse av virksomheten faller bevillingen bort. Bevillingsmyndigheten i Evenes kommune må motta søknad om ny bevilling senest 30 dager etter overdragelsen, dersom ny bevillingshaver ønsker å drive på tidligere eiers bevilling fram til ny søknad er blitt behandlet. Dersom alkoholholdig drikke overdras til ny eier, skal antall vareliter alkohol som overdras meldes inn til Evenes kommune med bekreftelse fra begge parter.

2.17 Utøvelse av bevillingen

Bevillinger skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte.

Bevillingshaver plikter uten ugrunnet opphold å melde fra til kommunen om endringer ved den gitte bevilling

2.18 Regelverk for salgs- og skjenkesteder

Alle som har fått en bevilling er ansvarlig for å sette seg inn i og følge regelverket. Det viktigste du må vite finner du her:

Evenes kommune

Evenášši suohkan

1. Alkoholpolitisk handlingsplan for Evenes kommune (dette dokumentet)
2. Alkoholloven (lovdata.no)
3. Alkoholforskriften (lovdata.no)
4. Forskrift om prikktildeling og inndragning (lovdata.no)
5. Serveringsloven (lovdata.no)
6. Bokføringsforskriften (lovdata.no)
7. Internkontroll etter alkoholloven – for salgs og skjenkesteder (Helsedirektoratet.no)
8. Forskrift om politivedtekt, Evenes kommune. [Forskrift politivedtekt](#)
9. Vaktvirksomhetsforskriften (lovdata.no)

3. Særlig om salgsbevillinger

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan gis til dagligvareforretninger og egne ølutsalg. Som dagligvareforretning menes forretninger som i hovedsak omsetter alminnelige dagligvarer som matvarer og andre husholdningsprodukter.

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3 kan gis til AS Vinmonopolet. Salg av alkoholholdig drikk med mindre enn 4,7 volumprosent alkohol foregår når kunden betaler varen i kassen. Dette innebærer at kunden ikke kan passere kassen i utsalgsstedet senere enn det tidspunktet for avslutning av salget av øl/rusbrus i henhold til alkoholloven og lokale bestemmelser.

Nettsalg av alkoholholdige drikker, gruppe 1, skal ikke tillates.

3.1 Forbud mot omsetning med rabatt

Det er forbudt for innehavere av salgsbevilling å gi spesielle rabatttilbud ved omsetning av alkoholholdig drikk. Både kvantumsrabatter og spesielle tilbud på alkoholholdig drikk er forbudt. Bestemmelsen gjelder alt salg av alkoholholdig drikk til forbruker. Det er også forbudt å dele ut alkoholholdig drikk til forbruker i markedsføringsøyemed.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

3.2 Kriterier ved vurdering av vareutvalg

Det kan ikke gis salgsbevilling for alkoholholdig drikk til bensinstasjoner og kiosker. Med ”bensinstasjon” forstås utsalgssted som i det vesentlige selger bensin, olje og andre varer som er nødvendig for drift av eller vedlikehold av motorkjøretøyer og motorbåter. Med ”kiosk” forstås utvalg som i det vesentlige selger kioskvareer.

Ved søknader om salgsbevilling vil Evenes kommune foreta en helhetsvurdering av det enkelte utsalgssted for å avgjøre om bevilling for salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 skal gis.

3.3 Salgstider

Følgende tidspunkter gjelder for salg og utlevering av alkoholholdig drikk gruppe 1:

- Mandag-fredag fra kl. 08:00 til kl. 20:00.
- Lørdag fra kl. 08:00 til kl. 18:00.
- Dager før helligdager, unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag fra kl. 08:00 til kl. 18:00.
- Søndager - og helligdager, 1. og 17. mai er det ikke tillatt å selge eller utlevere alkoholholdig drikk.

Åpningstiden for AS Vinmonopolets utvalg fastsettes av departementet (gruppe 2 og 3).

3.4 Vilkår salgsbevillinger

- Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 skjer når kunden betaler varen i kassen. Kunden kan derfor ikke passere kassen i utsalgsstedet senere enn det tidspunkt salgstiden opphører.
- Det er ikke tillatt å konsumere alkoholholdig drikk i salgslokalet.
- Alkoholholdig drikk skal plasseres på en slik måte at den ikke kan forveksles med alkoholfri og alkoholsvak drikk. Det skal være klare skiller mellom plassering av slike drikker.
- Alkoholholdig drikk skal være fysisk utilgjengelig for kunder etter salgstidens opphør.
- Bevillingshaver skal treffe adekvate tiltak for å hindre tilgang utenom salgstidene.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

- Alkoholholdig drikk skal ikke plasseres ved inngangsparti eller ved utsalgsstedets kasser.
- Utsalgsstedet må ha godt synlig informasjonsmateriell om alder for kjøp av alkoholholdig drikk, både i salgslokalet og ved kasser.
- Det skal foreligge et internkontrollsystem iht. alkoholforskriftens bestemmelser senest 3 måneder etter at en bevilling er gitt.
- Alkoholloven, dens forskrifter og bestemmelser i Evenes kommunes alkoholpolitiske retningslinjer skal følges.

4. Særlig om skjenkebevilling

Med skjenking forstås salg av alkoholholdig drikk som skal drikkes på stedet. Personer som er åpenbart beruset av rusmidler må ikke gis adgang til skjenkestedet. Dersom en person som er åpenbart påvirket av rusmidler befinner seg på skjenkestedet, har bevillingshaver plikt til å sørge for at vedkommende forlater stedet. Bevillingshaver har plikt til å sørge for at personer som trenger det, får nødvendig bistand.

Det må ikke skjenkes alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenkes på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket. Sitter flere personer sammen og en eller flere av dem er åpenbart påvirket av rusmidler, må det ikke serveres alkoholholdig drikk til noen av dem før den eller de påvirkede er fjernet.

Det må påses at personer som ikke fyller aldersgrensekravene i alkoholloven § 1-5 ikke drikker alkohol som skjenkes andre gjester. Det må påses at gjestene ikke nyter medbrakt alkoholholdig drikk, eller medtar alkoholholdig drikk når det forlater skjenkestedet.

Den som har bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk, plikter også å føre et rimelig utvalg av alkoholfrie og/eller alkoholsvake drikker, og som må regnes som en naturlig erstatning for alkoholholdig drikk. Alkoholfrie og alkoholsvake drikker skal oppføres på skjenkekart og andre prislister. Når halvflasker er i handelen, plikter skjenkestedet å føre et rimelig utvalg av slike.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

Konsum av skjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp. Bevillingshaver har ansvar for å sørge for at det ikke drikkes alkoholholdig drikk etter dette tidspunktet.

4.1 Når trenger du skjenkebevilling?

Som hovedregel må man ha skjenkebevilling for å drikke eller servere alkohol når dette skjer utenfor det private rom. Det kan søkes om skjenkebevilling dersom du har et sted med serveringsbevilling og ønsker å skjenke alkohol. Du kan også søke om skjenkebevilling dersom du ønsker å selge eller servere alkoholholdig drikk i forbindelse med for eksempel en festival, et lukket selskap eller ved en bestemt begivenhet. Eksempler på når du må søke om skjenkebevilling fra kommunen:

- Dersom det tas en eller annen form for betaling for servering av alkoholholdig drikk.
- Dersom du skal ha et arrangement som er åpent for publikum, i lokaler uten skjenkebevilling eller utendørs på et avgrenset område.
- Dersom du skal servere alkohol på et serveringssted, i lokaler som vanligvis er allment tilgjengelig for offentligheten, forsamlingslokaler og andre felleslokaler.
- Møter, fester, utstillinger eller annet finner sted, på gate, torg, vei, park eller annen offentlig plass eller ved et allment tilgjengelig transportmiddel.
- For enkelte typer lokaler, steder og sammenhenger kreves som hovedregel bevilling for servering av alkohol, selv om det skjer uten betaling.
- Dersom du leier et lokale og utleier står for andre deler av arrangementet, for eksempel matservering, underholdning, eller annet.

Det er unntak fra hovedregelen om bevillingsplikt ved offentlige lokaler dersom eier, leier, driver, eller ansatt disponerer lokalene til eget bruk til sluttet selskap. Unntaket gjelder bare når det ikke tas betalt for alkoholholdig drikk. Eksempler på dette er ved bryllup, fødselsdagsselskap eller andre jubileer.

Det gjøres alltid vurdering ut fra hvert enkelt, konkrete tilfelle. Spørsmål om et arrangement trenger bevilling eller ikke kan besvares av administrasjonsavdelingen i kommunen.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

4.2 Ulike typer skjenkebevillinger

4.2.1 Alminnelig (fast) skjenkebevilling

Alminnelig skjenkebevilling kan gis til steder som har serveringsbevilling og gjelder for skjenking til allmennheten. Denne kan gjelde hele eller deler av året. Dette gjelder for eksempel restauranter, puber og hoteller.

4.2.2 For en enkelt anledning

Skjenkebevilling for en enkelt anledning må knyttes opp til et arrangement som har tydelig avgrensning for når begynner og når den opphører. Arrangementet kan både være åpent for allmennheten (offentlig) eller det kan være for en lukket gruppe mennesker.

Offentlige arrangementer er for eksempel konserter og festivaler. Eksempel på lukkede arrangementer vil være firmafester, kurs med påmelding, medlemsmøter, osv.

Steder som har alminnelig skjenkebevilling kan søke kommunen om utvidelse av bevillingen for en enkelt anledning. For eksempel ved utvidelse av skjenketid. Det kan også søkes om at en fast bevilling skal gjelde for et annet område for en enkelt, bestemt anledning. Informasjonen skal være oversendt kommunen innen rimelig tid i forkant av endringen. Informasjonen skal inneholde hvilket område flyttingen gjelder til og hvem som står som ansvarlig for arrangementet

4.2.3 Ambulerende skjenkebevilling

Ambulerende bevillinger gis for en enkelt anledning. Denne type bevilling er ikke knyttet til en bestemt person eller skjenkested og gjelder bare for skjenking i sluttede selskaper. Denne type bevilling gis ofte til bruk i selskapslokaler og er tenkt brukt ved bryllup, jubileum og lignende arrangementer.

Bevilling kreves normalt ikke ved rent private arrangement som bryllup, fødselsdagsselskap eller andre jubileer så lenge det ikke tas betalt for drikke. All servering av alkohol mot vederlag krever imidlertid bevilling.

For enkelte typer lokaler, steder og sammenhenger kreves som hovedregel bevilling for servering av alkohol, selv om det skjer uten vederlag. På slike steder er det også forbudt å drikke alkohol, med mindre det skjer i samsvar med en gitt skjenkebevilling.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

Ambulerende skjenkebevilling kan ikke brukes når gjestene er invitert via annonser, plakater, Facebook, eller andre sosiale medier. Det er ikke tilstrekkelig at man står på en liste eller har kjøpt billett. Vanlige medlemsmøter i en forening vil ikke oppfylle lovens krav til sluttet selskap.

For arrangementer som ikke oppfyller de vilkår som gjelder for ambulerende bevilling, må det søkes om bevilling for en enkelt anledning.

4.3 Driftskonsept

Ved søknad om skjenkebevilling må søker legge fram en konseptbeskrivelse i søknaden, slik at det i bevillingsvedtaket kan beskrives hva slags type virksomhet man gir bevilling til. Dette innebærer at det må være klart hva slags type skjenkevirksomhet som skal drives innenfor det aktuelle arealet. Eksempler på driftskonsept kan være pub, kafé, restaurant, m.m.

Der hvor ett driftsselskap driver flere skjenkesteder innenfor samme bygning, må det i hvert enkelt tilfelle vurderes om det kreves én eller flere bevillinger. Hovedregelen er at hvert skjenke- og salgssted må ha egen bevilling, selv om de har samme eier og ligger i samme bygning. Unntak kan imidlertid tenkes når det dreier seg om skjenkesteder som har nær driftsmessig tilknytning til hverandre, for eksempel et hotell som både har restaurant, bar og kro m.m. vil det være tilstrekkelig med å søke om én skjenkebevilling, som beskriver konseptet. Ved vurderingen av om det trengs én eller flere bevillinger, står kontrollhensynene sentralt. I den forbindelse er det relevant å legge vekt på hvorvidt virksomheten fremstår som ett eller flere skjenkesteder. Dersom skjenkestedene er selvstendige økonomiske enheter, vil det alltid kreves to skjenkebevillinger.

Driftskonseptet som er lagt til grunn ved tildeling av bevillingen, vil også være gjenstand for senere kontroller. Dersom et skjenkested endrer karakter eller konsept, vil bevillingen kunne falle bort. Bevillingshaver skal straks informere kommunen om slike endringer.

4.4 Alkoholfrie soner og arrangementer

1. Det gis ikke skjenkebevilling til arrangementer direkte rettet mot barn og ungdom under 18 år.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

3. Det gis ikke skjenkebevillinger til steder som kan kategoriseres som spa, velværesenter eller frisør.
4. Konserter på kulturhus kommer ikke inn under overnevnte bestemmelser.
5. Skjenking ved arrangement eller steder med familieprofil skal fortrinnsvis skje i egne lokaler eller avgrensede områder og som hovedregel ikke på publikumsarenaer.
6. Skjenkesteder som vil arrangere tilstelninger/skolefester rettet mot ungdom under 18 år, må melde fra til kommunen om dette. Det samme gjelder steder som har bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3, dersom stedet skal arrangere tilstelninger rettet mot personer under 20 år.
8. Kommunen kan sette andre vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler.
9. Alkoholoven, dens forskrifter og bestemmelser i Evenes kommunes alkoholpolitiske retningslinjer skal følges.

4.5 Overgang til sommer- og vintertid

Ved overgang til sommer- og vintertid skal skjenketiden følge realtiden, skjenketidsbestemmelsene angir et bestemt klokkeslett og ikke antall timer. Ved overgang til sommertid stilles klokken frem fra kl. 02:00 til kl. 03:00. Skjenkesteder som i henhold til bevillingen har skjenketid til kl. 02:00 eller senere, må stenge skjenkingen på det tidspunktet klokken stilles frem, dvs. kl. 02:00. Klokken er da 03:00 etter ny tid. Ved overgang til vintertid stilles klokken tilbake fra kl. 03:00 til kl. 02:00. I henhold til maksimaltidene vil skjenketiden ha utløpt kl. 03:00 (når klokken blir 03:00 første gang den natten), og den utvides derfor ikke med en ekstra time.

4.6 Skjenketider

Skjenketid for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 er alle dager fra kl. 06:00-03:00.

Skjenketid for alkoholholdig drikk gruppe 3 er alle dager fra kl. 13:00-03:00. Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

4.7 Uteservering

Bevillingssøker må kunne dokumentere at det foreligger tillatelse fra grunneier (offentlig eller privat) til å disponere arealet for formålet. Skjenkearealet utomhus skal være tilstrekkelig avgrenset, med gjerde eller lignende, før oppstart av driften. Politiet må godkjenne tiltaket, herunder lokaliseringen.

Der det innvilges bevilling for arealer utendørs, kan det gis anledning til å ha lik skjenketid som innendørs. Det kan gis tillatelse til utendørs skjenking av alkoholholdig drikk for alle alkoholgrupper.

4.9 For store arrangementer

Ved store arrangementer har arrangøren en rekke krav som må oppfylles.

Arrangører har meldeplikt til politiet når arrangementets art eller størrelse gjør det sannsynlig at politioppsyn blir nødvendig av hensyn til ro og orden eller avvikling av trafikken. Ved bruk av offentlig sted må arrangør alltid melde fra til politiet.

Arrangør må i god tid før arrangementet sende melding til brannvesenet, dersom arrangementet skal avholdes i en bygning eller på et område som normalt ikke benyttes til denne type arrangementer. Offentlig helsetjeneste må det meldes til kommunen i god tid dersom man antar at arrangementet vil føre til stor tilstrømning av mennesker, slik at kommunen kan vurdere om normal helseberedskap er tilstrekkelig.

Kommunen kan stille krav til blant annet lydnivå, hygieniske forhold og alkoholserving. Hygienekrav i denne sammenheng gjelder toaletter, dusjer og avfallshåndtering.

Behovet for eksternt vaktvold bør avklares i planleggingsfasen, gjerne i dialog med politiet som skal gi tillatelse til arrangementet.

Det er arrangørens ansvar at arrangementet gjennomføres på en forsvarlig måte.

4.10 Vilkår for alminnelige skjenkebevillinger

En skjenkebevilling skal alltid utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket til enhver tid er oppfylt.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

- Før bevillingen tas i bruk forutsetter kommunen at bevillingshaver har andre nødvendige tillatelser. Dette innbefatter blant annet i forhold til gjeldende brannforskrifter, plan- og bygningsloven, byggeforskrifter, vegtrafikkloven, mattilsyn, arbeidstilsyn, lokale politivedtekter, med mer
- Det skal foreligge et internkontrollsystem iht. alkoholforskriftens bestemmelser senest tre måneder etter at en bevilling er gitt.
- Alt personale skal bære skilt/arbeidsantrekk som klart skiller personalet fra gjestene.
- Skjenkestedets ansatte kan ikke konsumere alkohol og/eller være påvirket av rusmidler i arbeidstiden.
- Lokalene skjenking skal foregå i må være godkjent til den bruk det søkes om.
- Bevillingshaver har ansvar for å vurdere behov for vakthold.
- Konsum av utskjenket alkohol må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens slutt.
- Kommunen kan sette andre vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler.
- Alkoholloven og bestemmelser i Evenes kommunes alkoholpolitiske retningslinjer skal følges.

5. Kontrollvirksomheten

Kommunen har ansvar for kontroll med utøvelsen av kommunale salgs- og skjenkebevillinger. Kommunen er pliktet til å gi nødvendige råd og veiledning til bevillingshavere, styrere og stedfortredere, slik at omsetningen av alkohol kan skje i samsvar med regelverket, og på en slik måte at alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas.

Hver bevilling skal kontrolleres minst én gang årlig, og kommunen skal utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har salgs- og skjenkebevillinger.

Utover alkoholforskriftens minimumskrav på én kontroll per sted, målrettes de lovpålagte kontrollene utover dette. Det er ikke et mål i seg selv å ha flest mulig kontroller i løpet av et år, men at kontrollene skal søke å avdekke lovbrudd.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

Kontrollene skal fungere preventivt og skjerpende på bevillingshaver. Dersom det oppdages avvik ved kontroll, sendes skriftlig rapport til salgs- eller skjenkestedet innen en uke og med adgang for bevillingshaveren til å uttale seg innen to uker. Det etableres rutiner for tilbakemelding til virksomheter som har hatt skjenkekontroll, uavhengig om det er funnet avvik eller ikke.

5.1 Prikktildeling

Bestemmelsene om prikktildeling og inndragning gjelder når innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholloven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholloven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkohollovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket.

Kommunen tildeler bevillingshaver et bestemt antall prikker ved overtredelser. Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal bevillingen inndras for én uke. Dersom det blir tildelt flere enn 12 prikker i løpet av perioden på 2 år, øker lengden på inndragningen tilsvarende. Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden.

Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet. Alkoholloven regulerer antall prikker som skal tildeles ved ulike brudd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker :

- Salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år.
- Brudd på bistandsplikten.
- Brudd på kravet om forsvarlig drift.
- Hindring av kommunal kontroll.

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker

- Salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler,
- Skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler.
- Brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

- Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år.
- Brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk.

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- Det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet.
- Mangler ved bevillingshavers internkontroll.
- Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist.
- Manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist.
- Brudd på krav om styrer og stedfortreder.
- Gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet.
- Gjentatt diskriminering.

Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk

- Brudd på kravet om alkoholfrie alternativer.
- Brudd på regler om skjenkemengde.
- Konsum av medbrakt alkoholholdig drikk.
- Gjester medtar alkohol ut av lokalet.
- Brudd på plikt til å påse at det ikke drikkes alkohol i salgslokalet
- Brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted.
- Brudd på vilkår i bevillingsvedtaket.
- Brudd på reklameforbudet.
- Andre overtredelser som omfattes av alkoholloven.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

Kommunen kan tildele færre prikker for en overtredelse enn det som følger av oversikten, dersom det foreligger helt spesielle og svært formildende omstendigheter. Dersom det foreligger svært skjerpene omstendigheter, kan kommunen tildele flere prikker for en overtredelse. Kommunen kan ved svært skjerpene omstendigheter også øke lengden på inndragningen for resten av bevillingsperioden.

Kommunen sender ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker når det ligger grunnlag for prikktildeleg. Ved tildeling av prikker fattes det enkeltvedtak. Bevillingshaver skal orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildeleg. Vedtaket om prikktildeleg kan påklages.

5.2 Inndragning av bevilling

Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen.

Dersom vilkårene om krav til vandel ikke lenger er oppfylt, bevillingshaver ikke oppfyller sine forpliktelser etter alkoholloven eller andre bestemmelser gitt i medhold av denne, kan kommunen inndra bevillingen for resten av bevillingsperioden eller for en kortere tid. Det samme gjelder ved overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning, når bestemmelsene har sammenheng med alkohollovens formål.

Ved vurdering av om bevillingen bør inndras, og for hvor lenge, kan det blant annet legges vekt på type overtredelse, overtredelsens grovhet, om bevillingshaveren kan klandres for overtredelsen og hva som er gjort for å rette opp forholdet. Det kan også legges vekt på tidligere praktisering av bevillingen.

En bevilling kan også inndras dersom det skjer gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, eller dersom det skjer gjentatt diskriminering ved skjenkestedet. En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året.

6. Bevillingsgebyr

Alle som har en salgs- eller skjenkebevilling må hvert år betale et bevillingsgebyr til kommunen. Størrelsen på bevillingsgebyret avhenger av hvor mye alkohol stedet solgte året før, hvor mye stedet forventer å selge dette året, og hvilken type bevilling stedet har.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

6.1 Innsending av omsetningsoppgave

Faste salgs- og skjenkesteder må levere omsetningsoppgave med opplysninger om alkoholsalget til bevillingsmyndigheten i Evenes kommune. Frist er 15. mars hvert år. Det må sendes inn ett skjema for hvert salgs- eller skjenkested. Skjema fylles ut av styreleder eller daglig leder i selskapet.

Dersom omsetningsoppgave ikke sendes til kommunen innen fristen, vil bevillingen bli inndratt i minimum fire uker, eller til omsetningsoppgaven er levert og bevillingsgebyret er betalt. Følgende krav til dokumentasjon ved innsending av omsetningsoppgave for kommunale salgs- og skjenkebevillinger:

- a) Bevillingshaver som er revisjonspliktig etter lov om revisjon og revisorer må levere bekreftelse fra revisor ved innsending av omsetningsoppgave.
- b) Bevillingshaver som er unntatt plikt om revisjon etter lov om revisjon og revisorer må levere bekreftelse fra regnskapsfører ved innsending av omsetningsoppgave.

Faktura for bevillingsgebyret blir sendt ut når omsetningsoppgaven er mottatt og funnet i orden. Skjenkebevillinger for en enkelt anledning og ambulerende bevillinger må ikke sende inn omsetningsoppgave.

6.2 Bevillingsgebyr

Satsene for bevillingsgebyret er satt i alkoholforskriften. Fra 01.01.22 utgjør bevillingsgebyr minimum kr 1760 for salg og 5500 for skjenking per år.

- For salg: 0,22 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1 / 0,62 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2.
- For skjenking:
 - o 0,51 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1
 - o 1,34 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2
 - o 4,42 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 3
- Gebyr for ambulerende bevillinger er kr. 400 per gang.

Evenes kommune

Evenášši suohkan

- Gebyr for skjenkebevilling for en enkelt anledning er kr 1000 per dag per arrangement.

7. Delegeringer

I henhold til alkoholloven med forskrifter og kommunelovens bestemmelser delegerer kommunestyret myndighet til kommunedirektøren å behandle søknader om salgs- og skjenkebevillinger for salgs- og skjenkesteder i Evenes kommune.

Myndighet til å utføre kontroll og vedta sanksjoner etter brudd på salgs- og skjenkebestemmelser er delegert tilsvarende.

Jfr vedtak i KS 22/272: Kommunestyret delegerer til formannskapet å behandle/tildele skjenke- og serveringsbevillinger. Prikktildeling og midlertidig inndragning av salgs- og skjenkebevilling delegeres til kommunedirektør. Kommunedirektør kan justere salgstider i innvilgede vedtak om salgsbevilling administrativt i henhold til salgstider oppgitt i pkt. 13.

8. Klageadgang

Vedtak om salgs- og skjenkebevilling, samt vedtak om prikkbelastning og inndragning av bevilling er å anse som et enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2.

Alle enkeltvedtak kan påklages. Eventuelle klager sendes til Evenes kommune. Dersom opprinnelig vedtak opprettholdes av kommunen er endelig klageorgan Statsforvalteren i Nordland